

Utbildningsförvaltningen
Helen Carlsson
0476-552 19
helen.karlsson@almhult.se

Älmhults kommuns

Kulturpolicy

Dokumentinformation

Fastställt av Kommunfullmäktige 2023-02-27, § 31

Gäller från och med 2023-03-01

Implementeras av samtliga nämnder och förvaltningar

Framtaget av kultur- och fritidsavdelningen

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Policyns giltighet och konkretisering	3
1.2. Organisation och ansvar	3
2. Samverkan	3
3. Älmhults kommuns kulturpolitiska vision och mål.....	4
4. Ett kulturellt hållbart samhälle och tre perspektiv på kultur.....	6
5. Konst och kultur – en definition	6
6. Utgångspunkter för nationellt och regionalt kulturarbete.....	7
6.1. Nationella kulturpolitiska mål	7
6.2. Regionala kulturpolitiska mål.....	7
7. Avstämning mot gällande styrdokument i Älmhults kommun samt andra styrande dokument på nationell och global nivå	7
7.1. Vision ”Älmhults kommun – internationellt och nära”	7
7.2. Översiktsplan för Älmhults kommun	8
7.3. Miljöplan 2030.....	8
7.4. FN:s globala mål.....	8
7.5. Sveriges miljömål	8
7.6. Sveriges folkhälsomål.....	8
7.7. Politik för gestaltad livsmiljö	8

1. Inledning

Kulturpolicyn uttrycker förhållningssätt, ambitioner och vägledande principer för Älmhults kommuns arbete för kulturen.

Syftet med kulturpolicyn är att peka ut riktningen för kommunens kulturarbete för att Älmhults kommun ska bli ett hållbart och attraktivt samhälle. Policyn ska även fungera som en plattform för samverkan och inspiration inom hela Älmhults kommuns organisation, såväl förvaltningsövergripande som politiskt.

Målgrupp för policyn är politiker och medarbetare i Älmhults kommun.

Kulturpolicyn ska stödja kommunens arbete med Agenda 2030 och Barnkonventionen samt samverka med gällande styrdokument i Älmhults kommun, såsom Miljöplan 2030 och Riktlinjer för hållbart byggande. Älmhults kommuns kulturpolicy förhåller sig till och bidrar till kulturpolitisk måluppfyllelse på en regional och nationell nivå.

1.1. Policyns giltighet och konkretisering

Policyn gäller från det datum kommunfullmäktige antar den och löper sedan vidare tills annat beslut fattas.

Konkretisering av kulturpolicyn sker i form av treåriga kulturplaner. I kulturplanen beskrivs vilka strategiska utvecklingsområden och aktiviteter som ska prioriteras under kommande tre år för att nå de kulturpolitiska målen.

1.2. Organisation och ansvar

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den allmänna kultur- och fritidsverksamheten, biblioteken, fritidsgårdarna och kulturskolan, kommunens samlingar och konstverk samt kommunens fritidsanläggningar. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att driva kulturstrategiska frågor och ta fram en kulturpolicy och kulturpolitiska mål. Nämnden ansvarar även för att utifrån kulturpolicy och kulturpolitiska mål ta fram konkreta kulturplaner.

2. Samverkan

I kulturpolicyn sätts fokus på samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer, såväl med det civila samhället, folkbildningen och kulturinstitutioner som mellan olika förvaltningar och politikområden.

Sedan 2012 ingår Kronobergs län i Kultursamverkansmodellen, en nationell kulturpolitisk reform införd för att skapa ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer.

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för Sveriges sex sydligaste regioner: Skåne, Halland, Blekinge, Kronoberg, Kalmar och Jönköping. Regionerna samarbetar inom bland annat kultur och regional utveckling i syfte att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige, till förmån för hela landet.

3. Älmhults kommuns kulturpolitiska vision och mål

Kulturpolicyen följer den övergripande visionen för Älmhults kommun:

Älmhults kommun – Internationellt och nära

I Älmhults kommun ska det vara enkelt att leva och växa. Hos oss ska du känna trygghet, trivsel och stolthet oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Här känner sig alla hemma!

I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon.

Visionen för det kulturpolitiska arbetet är:

Ett kulturliv präglad av kommunens unika internationella karaktär och lyskraft och det stora antal kreativt skapande människor som bor, verkar och besöker Älmhults kommun. Kulturen har en bärande roll för Älmhults attraktivitet och ett hållbart samhälle.

Älmhults kommuns kulturpolicy uttrycks i fem kulturpolitiska mål:

1. Älmhults kommun ska erbjuda ett kulturliv för alla. Kulturlivet i kommunen ska präglas av mod, vitalitet, påhittighet, delaktighet och inkludering.
2. Kulturen ska utgöra en integrerad del av all kommunal planering och verksamhet.
3. Älmhults kommun ska särskilt uppmärksamma och utgå från barns och ungas rätt till kultur.
4. Forum och platser för möten och kreativitet ska skapas och utvecklas.
5. Kommunen ska aktivt verka för att skapa bra förutsättningar för konst- och kulturutövare att utveckla sitt skapande.

Nedan beskrivs de fem kulturpolitiska målen och kommunens förhållningssätt:

Mål 1: Älmhults kommun ska erbjuda ett kulturliv för alla. Kulturlivet i kommunen ska präglas av mod, vitalitet, påhittighet, delaktighet och inkludering.

- Ett kulturliv för alla – för stärkt folkhälsa och ökad livskvalitet.
- Ett rikt och levande kulturutbud – för allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- Tillsammans skapar vi ett kulturellt Älmhult – för lokal stolthet, ett relevant kulturliv och ett hållbart samhälle.
- Påhittigt och internationellt – unikt för Älmhults kommun

Mål 2: Kulturen ska utgöra en integrerad del av all kommunal planering och verksamhet.

- Kultur och dialog – en naturlig del i all fysisk planering.
- Det materiella och immateriella kulturarvet – en resurs för stärkt folkhälsa, ökad livskvalitet och tillväxt.
- Kulturmiljöer – en källa till kunskap, bildning och upplevelser som bidrar till att skapa en känsla av tillhörighet, delaktighet och en förståelse för vår plats i tiden.
- Konsten och kulturen får ta plats – för en stärkt demokrati och en hållbar samhällsutveckling.
- Gestaltade livsmiljöer – för ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Mål 3: Älmhults kommun ska särskilt uppmärksamma och utgå från barns och ungas rätt till kultur.

- Barn och unga prioriterade kulturskapare, deltagare och publik – för stärkta förutsättningar att utvecklas till självständiga och kreativa individer.
- Likvärdiga möjligheter för barn och unga att möta en mångfald av kulturyttringar, oavsett eventuella funktionsvariationer eller språkliga hinder – för en demokratisk samhällsutveckling.

Mål 4: Forum och platser för möten och kreativitet ska skapas och utvecklas.

- Kreativa forum och mötesplatser – arenor för social hållbarhet och demokrati.
- Samplanering med grönplanering – för mötesplatser som tilltalar alla.
- Tillgänglighet, dialog och lokal förankring – för delaktighet och ett inkluderande och hållbart samhälle.
- Barn och unga – en prioriterad målgrupp.
- Det civila samhället och folkbildningen – en viktig resurs.

Mål 5: Kommunen ska aktivt verka för att skapa bra förutsättningar för konst- och kulturutövare att utveckla sitt skapande.

- Konstnärer, konsthantverkare och formgivare – en viktig resurs för Älmhults kommun.
- Konstnärlig återväxt och främjandet av unga konstnärskap – för kontinuitet, stabila strukturer och långsiktighet.
- Tvärpolitiskt ansvar och förvaltningsöverskridande samverkan – för positiva synergier.
- Kultur och kreativt skapande – för att stärka demokrati, lokal platsutveckling, kvaliteten på vår livsmiljö och individens välbefinnande.

4. Ett kulturellt hållbart samhälle och tre perspektiv på kultur

Genom kulturpolitiken kan Älmhults kommun arbeta strategiskt med de kulturella resurserna för att främja en hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. Kulturen utgör ett kitt mellan de tre hållbarhetsdimensionerna: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. De olika dimensionerna av hållbarhet är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra.

Ekologisk hållbarhet: Kultur kan problematisera och lyfta ekologiska aspekter genom till exempel bevarandefrågor, resurshushållning och kretsloppstänkande. I bebyggda miljöer innebär ekologisk hållbarhet bland annat tillvaratagen och integrerad stadsgrönska samt ekosystemtjänster i byggande och förvaltning.

Ekonomisk hållbarhet: Kultur bidrar till platsutveckling, stärkt besöksnäring och ökad attraktionskraft. Kulturella och kreativa branscher bidrar till tillväxt genom att skapa nya arbeten och inkomstkällor och genom att bidra med kreativitet och innovation i samhällen. Ett bevarat och utvecklat kulturarv innebär hushållning med materiella resurser samt bidrar till platsutveckling.

Social hållbarhet: Konst, kultur och kreativt skapande kan bidra till stärkt demokrati, delaktighet och inkludering, höja kvaliteten på vår livsmiljö och öka individens välbefinnande och livskvalitet. I bebyggda miljöer innebär social hållbarhet att skapa vistelsemiljöer som är hälsosamma, trygga, tillgängliga och inkluderande, uppmuntrar till en hälsofrämjande och hållbar livsstil och ger skönhetsupplevelser. Det kulturella och historiska arvet i form av miljöer och byggnader ska tillvaratas och utvecklas.

Förutom de tre hållbarhetsdimensionerna ovan utgår Älmhults kommun från tre perspektiv på kultur. De fem kulturpolitiska målen kan förstås och beskrivas utifrån dessa tre perspektiv.

Det samhällspolitiska perspektivet utgår från hela samhället. Kulturen är en viktig del och drivkraft i samhällsutvecklingen och samhällsbyggandet. Genom att tillvarata och utveckla kulturella resurser i Älmhults kommun skapar vi möjligheter för ett gränsöverskridande strategiskt utvecklingsarbete. *Älmhults kommuns kulturpolitiska mål 2, 4 och 5.*

Det kulturpolitiska perspektivet utgår tydligt från medborgarens perspektiv. Vilka möjligheter har Älmhults invånare att ta del av, utveckla och skapa kultur och konst. *Älmhults kommuns kulturpolitiska mål 1, 3 och 4.*

Det konstnärspolitiska perspektivet fokuserar främst på det professionella konst- och kulturutövandet. Vilka förutsättningar och utvecklingsmöjligheter finns för olika konstformer och konstutövare? ”Konst” är här ett samlingsbegrepp för konstarnas bild- och formkonst, scenkonst (främst dans, teater och musik), konsthantverk, film och digitala media. *Älmhults kommuns kulturpolitiska mål 4 och 5.*

5. Konst och kultur – en definition

De tre hållbarhetsdimensionerna och de tre perspektiven ovan definierar tillsammans vad kultur kan vara. Älmhults kulturpolicy utgår från en bred kulturdefinition som inkluderar kultursamverkansmodellens konst- och kulturområden¹, men också folkbildningen, det civila samhället och nya konst- och konstformer.

---

¹ Kultursamverkansmodellen utgår från sju kulturområden: Professionell teater-, dans- och musikverksamhet; museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete;

6. Utgångspunkter för nationellt och regionalt kulturarbete

Den svenska kulturpolitiken bygger på ett delat ansvar för kulturen. De nationella kulturpolitiska målen ska fungera vägledande för regioner och kommuner.

6.1. Nationella kulturpolitiska mål

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

6.2. Regionala kulturpolitiska mål

- Kronobergs län ska ha en hållbar konstnärlig och kulturell infrastruktur som är anpassad efter regionala förutsättningar.
- I Kronobergs län ska alla ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Barn, unga och unga vuxna i Kronobergs län ska ha rätt till konst och kultur på lika villkor.

7. Avstämning mot gällande styrdokument i Älmhults kommun samt andra styrande dokument på nationell och global nivå

7.1. Vision "Älmhults kommun – internationellt och nära"

I Älmhults kommun ska det vara enkelt att leva och växa. Hos oss ska du känna trygghet, trivsel och stolthet oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Här känner sig alla hemma! I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon.

7.2. Översiktsplan för Älmhults kommun

Nu gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2016. Vid framtagandet av kulturpolicyen har hänsyn tagits till innehåll och riktlinjer i översiktsplanen.

7.3. Miljöplan 2030

Miljöplanen styr kommunorganisationen och är vägledande för externa aktörer. Fokusområde hållbara livsmiljöer stämmer väl överens med innehåll i Älmhults kulturpolicy, bland annat att kommunen ska verka för att allt som byggs i kommunen skapar hållbara och attraktiva livsmiljöer.

7.4. FNs globala mål

I september 2015 antog världens länder Agenda 2030 – en global handlingsplan som består av sjutton mål och 169 delmål för hållbar utveckling. Kulturpolicyen ligger väl i linje med de globala målen.

7.5. Sveriges miljömål

Det svenska miljömålssystemet innehåller ett generationsmål, sexton miljökvalitetsmål och ett antal etappmål inom bland annat hållbar stadsutveckling. Kulturpolicyen följer väl de uppsatta målen för främst områdena Ett rikt odlingslandskap och God bebyggd miljö.

7.6. Sveriges folkhälsomål

De åtta folkhälsopolitiska målområdena ger vägledning för ett brett folkhälsoarbete i samhället. Flera målområden har stor bäring på kulturpolicyen: kunskaper, kompetenser och utbildning; boende och närmiljö; levnadsvanor; kontroll, inflytande och delaktighet; det tidiga livets villkor samt arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö.

7.7. Politik för gestaltad livsmiljö

Propositionen Politik för gestaltad livsmiljö utgör en samlad nationell arkitekturpolicy. Med perspektivet gestaltad livsmiljö följer en helhetssyn på formandet av livsmiljön i vilken arkitektur, form och design ses som ett sammanhållet område. Perspektivet innefattar också bland annat konst, historiska sammanhang och sociala värden: *”Ambitionen är ett samhällsbygge som sätter människan i centrum, där fler ska få leva och bo i inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara miljöer.”*

Politik för gestaltad livsmiljö omfattar flera mål som har stor bäring på kulturpolicyen, som exempelvis att estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas och att miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla.